

Nimi

Kool Õpetaja

Geograafiaolümpiaadi maakonnaveeru küsimused 9. klassile

1. Võrdle Eesti atlase abil Põlva ja Jõgeva maakonna rahvastikku. 6p
 Too välja sarnasused ja erinevused.

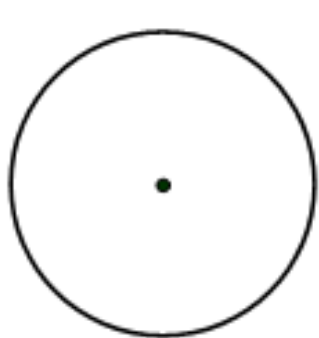
Sarnasused:

Erinevused:

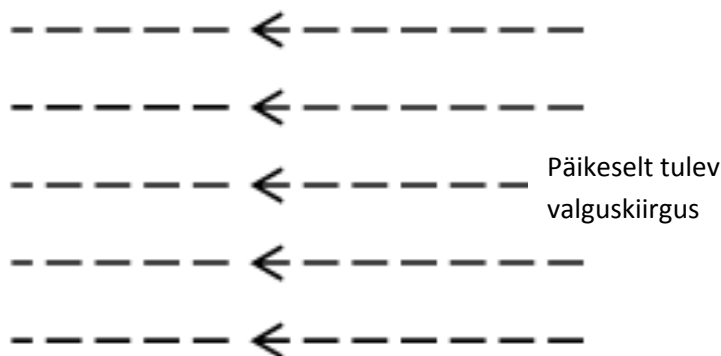
2. Vaata Eesti atlasest toodud Tartu rahvastikupüramiidi. Miks on Tartu rahvastikupüramiid teistest toodud rahvastikupüramiididest erineva kujuga? 2p

.....

3. Täienda joonist nii, et see kujutaks Maa asendit Päikese suhtes **talvisel pööripäeval**. Märgi joonisele:
 a) maakera telje asend, tähista lõunapoolus, põhjapoolus ja ekvaator, b) kujuta öö ja päeva piiri; c) joonista pöörijooned ja polaarjooned, d) värvige ala, kus sel ajal on polaaröö. 6p

Maakera

4. Mis oleks Maal teisiti, kui Maa telg oleks liikumisorbiidi suhtes otse? 2p

.....

5. Kirjuta iga valuuta juurde õige riik, kus see kasutusel on. 2p

Leedu, Poola, Boliivia, Venezuela, Ungari, Ukraina, Tšehhi, Rumeenia, Andorra

Bolivaar – Grivna –

Leu – Zlott –

6. Vaata viimasel lehel olevat fotot 1. a) Kirjuta fotole allkiri, mis kajastaks hästi sellel kujutatud nähtust.

..... 1p

b) Selgita, kuidas tekib pildil kujutatud maastik? 2p

.....

c) Mis tingimustel tekib selline maastik? 2p

.....

d) Eesti kaardil on tähistatud neli kohta numbritega. Mis kohtadele on selline maastik iseloomulik?

Kaardil tähistatud kohtadele: 2p

7. Aita sõpradel ühendust saada. 3p

Tallinnas elav Marko helistas 1.septembri hommikul kell 10 oma sõbrale Tanelile, kes oli koos isaga New Yorgis. a) Mis on kell samal ajal New Yorgis?

New Yorgi hotellist vastati, et Tanel on juba edasi reisinud ja tema lennuk Honolulusse väljus kell 1 öösel. Marko uuris välja, et reis New-Yorgist Honolulusse kestab 16 tundi.

Mis kell maandub Taneli Honolulus kohaliku aja järgi?

Marko otsustas helistada Tanelile tund peale lennuki maandumist. Mis kell peab Marko Tanelile helistama? Mis on kuupäev on siis Tallinnas?

8. Paranda tekstis vead. 3p

Kenyas, kus valitseb palav ja niiske ekvatoriaalne kliima, saab eristada kaks aastaaega. Puud kasvavad seal tihedalt ja pakuvad varju nii kiskjatele kui rohusööjatele loomadele. Kuival aastaajal saavad mõned puuliigid nagu näiteks akaatsiad kasutada tüves peituvat veevaru. Niiskel aastaajal muutub loodus rohelisteks ja lopsakaks, puuokstel hakkavad kasvama epifüüdid. Tihedamalt on asustatud rannikuala ja Victoria järve ümbrus, sest need asuvad madalikel.

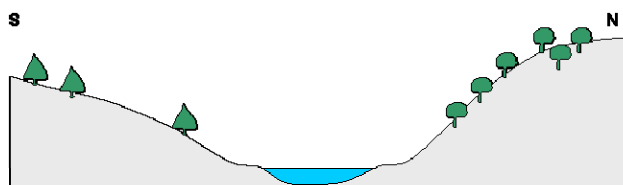
9. Miks on Kenya põhjaosas asuv Turkana järv soolase veega? 2p

10. Otsusta, kas väide on tõene või väär. Paranda väärad väited tõeseks, ilma eitust kasutamata. 4p

- A. Unagri Doonu äärseid rohtalid nimetatakse pampadeks. tõene/väär
- B. Rovaniemis valitseb praegu polaaröö, mis algas 23 septembril. tõene/väär
- C. Palamusel pumbatakse joogivett Devoni liivakividest. tõene/väär
- D. Tšaadis kujundavad ilma passaadid. tõene/väär

11. Joonisel on kujutatud ida-lääne suunalist jõeorgu. Kummale oru veerule on kasulikum rajada viinamarjaistandus? Põhjenda. 2p

.....

.....

12. Võrdle Maailma atlasest toodud Sydney ja General Acha kliimadiagramme (lk 77). Kohad asuvad enam-vähem samal laiusel. Mille poolest erineb nende kohtade kliima. Põhjenda. 4p

.....

.....

.....

.....

13. a) Mis on mussoonid? 3p

.....

b) Millisele piirkonnale on need iseloomulikud ja miks?

.....

14. Mida on joonisel kujutatud? Tee õige valik. 1p

- A. Puuviljade ja jookide müügikampaania Põhjamaades.
- B. Põhjamaade õiglase kaubanduse võistluse logo.
- C. Põhjamaades kõige enam nõutavate kaupade reklaam.
- D. Põhjamaade ühendatud logistikakeskuse märk.

15. a) Märki kaardile Merapi vulkani asukoht. 2 p

b) Selgita, kuidas liiguvad laamad selles piirkonnas ning miks on seal nii palju tegevvolkaane? 2p

.....

.....

c) Miks on Merapi vulkaan eriti ohtlik? 2p

.....

16. Analüüsi Põltsamaa ja Väike-Emajõe veetaseme graafikuid, mis kujutavad sama ajavahemiku veetaseme kõikumist. Miks on need nii erinevad? 5p

.....

.....

.....

.....

.....

17. Märki vastavate tähtedega Eesti kaardile kohad, kust on tehtud fotod A,B,C,D. 4p

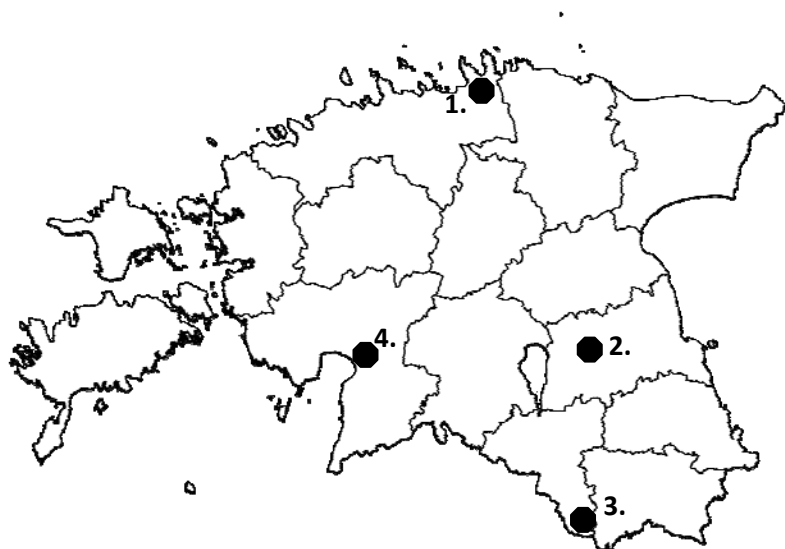
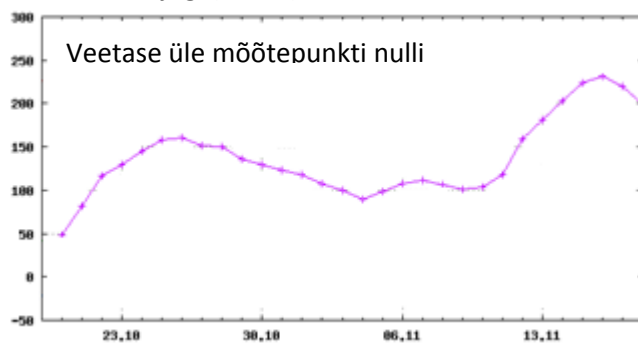

Foto 1.

Väike-Emajõgi (Sooru)

Põltsamaa jõgi (Põltsamaa)

